

Проект РВР – Кращі практики

Команди проектів втілюють у життя Стратегію регіонального розвитку Закарпаття

За підтримки проекту РВР упродовж останнього року впроваджуються 13 пріоритетних завдань Стратегії регіонального розвитку Закарпатської області до 2015 року, а також майже вдвічі збільшилась кількість молодих державних службовців й керівників неурядових організацій (НУО), які отримали навички з розробки та управління проектами. У цьому матеріалі ми коротко опишемо, що сприяло названій ініціативі та чому це так важливо для майбутнього розвитку Закарпатської області.

Стратегія на папері

На ряду з іншими регіонами України, Закарпаття вивчало методіку стратегічного планування, в основі

Навчальна програма з управління проектами та впровадження стратегій, 2009 р.

якої успішний досвід західноєвропейських та американських міст та регіонів. В ході роботи над стратегією Закарпаття усвідомило важливість здійснення процесу планування з широким залученням представників зацікавлених сторін: органів влади та місцевого самоврядування, бізнесу та наукової спільноти. Без сумніву, активну участь у всіх етапах розробки стратегії брали громадські організації. Канадські та європейські експерти проекту РВР надавали консультації робочим групам та партнерам в обласній адміністрації. Хоча стратегія була одностайно схвалена Закарпатською обласною радою в грудні 2006 року, її подальша реалізація не була системною. Як це часто буває (і не тільки в Україні), було багато сумнівів щодо організації впровадження та фінансування стратегії.

Погодження пріоритетів

За підтримки експертів проекту РВР з Канади та України влітку 2008 року Закарпатська обласна адміністрація розпочала процес визначення операційних завдань у рамках п'яти стратегічних пріоритетів, які мають бути реалізованими в короткостроковій і середньостроковій перспективі. Знову, цей процес потребував залучення широкого кола представників громади області шляхом створення робочих груп. Районним та міським органам влади обласна адміністрація рекомендувала провести консультації з місцевими організаціями та підприємствами щодо визначення їх точки зору стосовно того, які з майже 100 операційних завдань стратегії є пріоритетними у коротко- та середньостроковій перспективі. За рекомендаціями робочих груп та органів місцевого самоврядування було відібрано 26 операційних завдань.

Учасники навчальної програми з управління проектами та впровадження стратегій, 2009 р.

3 історії питання

У жовтні 2008 року на прохання керівництва обласної державної адміністрації, проект РВР розпочав 9-місячну навчальну програму з управління проектами та впровадження стратегій, в якій взяли участь спеціалісти та керівники місцевих органів влади та місцевого самоврядування. До складу групи також ввійшла невелика кількість представників НУО області. За невеликим виключенням, більшість слухачів не мали попереднього досвіду розробки та управління проектами. З 26 пріоритетних завдань, 15 було відібрано для участі у 9-місячній навчальній програмі. Для управління проектами були створені команди, а у кожній команді був призначений керівник. Робота керівника полягала в тому, щоб разом з командою розробити проект, консультуючись з основними зацікавленими сторонами у себе в місті чи районі, та розпочати процес пошуку джерел фінансової підтримки та впровадження проекту. Зважаючи на обмежені можливості місцевих бюджетів однією з цілей, поставлених перед керівниками команд, було залучення коштів з-за меж регіону.

Проекти розвитку та інновацій

Державні службовці в Україні, як і скрізь, проводять більшу частину свого часу виконуючи рутинні адміністративні завдання. Разом з тим, робота по розробці та управлінню запропонованими проектами розвитку не входила до кола щоденних обов'язків учасників навчальної програми. Прикладами проектів, над якими працювали учасники навчальної програми є: очистка дна та відновлення території навколо забрудненого каналу, що проходить через центральну історичну частину міста Берегова, яке знаходиться на кордоні з Угорщиною; створення хоспісного закладу для невиліковно хворих людей - ідея створення такого закладу є досить новою для України та Закарпаття; створення агрокооперативу зі збуту овочів та фруктів, вирощених місцевими фермерами, більшість з яких є жінки, з метою налагодження зв'язків з оптовими ринками – проект є економічно вигідним.

Нові знання та навички

Усі учасники навчальної програми були ознайомлені з основними навичками та інструментами розроблення та управління проектами під час навчальних сесій, а також індивідуальних консультацій, які проводились

українськими експертами проекту РВР, а саме Світлоною Славою, яка працювала у проекті з самого початку розроблення Стратегії розвитку Закарпаття, та Ярославом Бойко, який приєднався до неї пізніше в якості тренера. Також було проведено низку семінарів щодо отримання коштів з додаткових джерел фінансування та з підготовки успішних проектних пропозицій, оскільки унікальне географічне розташування Закарпаття сприяє участі області у нових програмах транскордонного співробітництва, запроваджених Європейським Союзом. Проект РВР надав можливість керівникам проектів налагодити зв'язки з аналогічними проектами в Україні та сприяв організації заходів з метою інформування зацікавлених сторін та донорських організацій. Один з найбільш інноваційних проектів, а саме проект створення туристичного інформаційного центру для людей з обмеженими фізичними можливостями, виграв приз за найкращі рекламні матеріали на міжнародній туристичній виставці-ярмарку, яка відбулась в Закарпатті. Матеріали було підготовлено за фінансової підтримки проекту РВР. Також центр отримав підтримку облдержадміністрації щодо фінансування проекту у 2010 році.

Ключовий вплив

З 15 проектів, роботу над якими було розпочато восени 2008 року, 13 дійшли до завершення навчальної програми, заключний модуль якої відбувся у червні 2009. 13 керівників проектів змогли представити результати не лише розробки концепції та дизайну проекту, але що є найбільш важливим, його практичної реалізації. Наприклад, проект створення реабілітаційного центру для людей з обмеженими фізичними можливостями в Іршавському районі отримав дозвіл сільської ради на використання діючої будівлі для потреб проекту. Команда проекту створення індустріального парку в Берегові знайшла угорського партнера, з яким подано спільну заявку на фінансування до однієї з програм транскордонного співробітництва ЄС та отримано підтримку від районної ради. Загалом команди проектів, які брали участь у навчанні подали заявки на суму понад 1 млн. євро до програм ЄС та інших джерел фінансування. Хоча заявки знаходяться на етапі розгляду, є ознаки того, що деякі з них будуть успішними. Проект створення установи хоспісного типу нещодавно отримав кошти від Голландського фонду на створення 4 ліжко-місць для невиліковно хворих у місцевій районній лікарні, як перший крок на шляху до реалізації довгострокової мети. Можливо найбільш важливим результатом навчальної програми проекту РВР є створення команд проектів – представників місцевих органів виконавчої влади, місцевого самоврядування та громадських інституцій, здатних самостійно розробити проект за стандартами міжнародних донорських організацій та інвесторів, і реалізувати його. Отримані знання та навички є ключовими для забезпечення сталого впровадження Стратегії регіонального розвитку громадою Закарпатської області.

Інформація про проект

Проект "Регіональне врядування та розвиток" розрахований на 5 років (2005-2010) і реалізується Канадським інститутом урбаністики за підтримки Канадського агентства міжнародного розвитку. Проект сприяє залученню громадськості до регіонального врядування, надання можливості громадянам та громадам самим творити своє майбутнє та зробити розвиток свого регіону сталим.

КАНАДА

вул. Західна Річмонд 555, офіс 402
а/с 612, Торонто, Ontario, M4V 3B1
email: cui@canurb.com
тел.: 416.365.0817
факс : 416.365.0650
www.canurb.org

УКРАЇНА

Трьохсвятительська 3, офіс 60, Київ
01001
email: info@rdg.org.ua
тел.: + 38 044 390 70 87
факс: +38 044 278 07 14
www.rgd.org.ua

Canadian International
Development Agency

Agence canadienne de
développement international

CANADA-UKRAINE
REGIONAL GOVERNANCE AND
DEVELOPMENT PROJECT

КАНАДА-УКРАЇНА
ПРОЕКТ «РЕГІОНАЛЬНЕ
ВРЯДУВАННЯ ТА РОЗВИТОК»

Canadian
URBAN
Institute